

13. Seminar zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov

Obveznosti zavarovalnih zastopnikov in posrednikov na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma

Ljubljana, 28.1.2015

Izvajalec izobraževanja: Primož Perger

Poslovne storitve Primož Perger s.p.

Naše aktivnosti:

- izdelava zakonsko obveznih internih pravilnikov in aktov
 - analiza tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma;
 - sistemizacija delovnih mest;
 - pravilnik o varstvu osebnih podatkov;
 - pravilnik o prepovedi dela pod vplivom alkohola in drog;
 - pravilnik o ukrepih za preprečitev mobinga;
 - itd...
- poslovno svetovanje;
- obveščanje o novostih s področja zakonodaje;
- priprava poslovne dokumentacije.

Zakaj izobraževanje?

- za ustrezno preverjanje strank in transakcij;
- za seznanitev z ukrepi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- za pravilno izpolnjevanje obrazcev za pregled stranke in za sporočanje podatkov Uradu za preprečevanje pranja denarja;
- ker Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma zahteva redno strokovno usposabljanje in izobraževanje.

Vsebina izobraževanja

- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;
- analiza tveganja za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- ostala dokumentacija s področja pranja denarja in financiranja terorizma;
- obrazci in izpolnjevanje;
- drugo.

Zakonodaja in predpisi

- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT);
- podzakonski predpisi;
- Smernice za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Agencija za zavarovalni nadzor);
- interni akti.

Seznam podzakonskih predpisov

- Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila stranke;
- Pravilnik o določitvi pogojev za obravnavo osebe kot stranke z neznatnim tveganjem za pranje denarja ali financiranje terorizma;
- Pravilnik o določitvi seznama enakovrednih tretjih držav;
- Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah;
- Pravilnik o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati oseba, da lahko nastopa v vlogi tretje osebe;
- Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja;
- Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih.

Zavezanci za izvajanje ukrepov

(4. člen ZPPDFT)

Ukrepi za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, se izvajajo pred oziroma pri sprejemanju, izročitvi, zamenjavi, hrambi, razpolaganju oziroma drugem ravnanju z denarjem ali drugim premoženjem in pri sklepanju poslovnih razmerij pri:

- zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, in zavarovalnicah držav članic EU, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji, oziroma so pooblaščne neposredno opravljati posle življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji;
- pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo:
 - zavarovalnega zastopstva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju,
 - zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

Obveznosti zavezancev

(5. in 6. člen ZPPDFT)

- izdelati analizo tveganja in z njo določiti oceno tveganja posamezne skupine ali vrste stranke, poslovnega razmerja, produkta ali transakcije glede na možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma;
- izvajanje ukrepov za poznavanje stranke;
- sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov ter predložitve dokumentacije uradu po določbah zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;
- imenovanje pooblaščenca oziroma pooblaščenke in namestnikov pooblaščenca ter zagotovitev pogojev za njihovo delo (4 ali več zaposlenih);
- skrb za redno strokovno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih
- zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po zakonu (4 ali več zaposlenih);
- priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
- zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z zakonom predpisanih evidenc;
- izvajanje ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v lastnih podružnicah in hčerinskih družbah v večinski lasti v tretjih državah;
- izvajanje drugih nalog in obveznosti po določbah zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov.

Dokumenti, ki jih je potrebno sprejeti

- analiza tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma;
- program letnega strokovnega usposabljanja in izobraževanja;
- seznam indikatorjev;
- akt o izvajanju notranje kontrole in imenovanju pooblaščenca (4 ali več zaposlenih);
- sklep o imenovanju pooblaščenca in namestnika pooblaščenca (4 ali več zaposlenih).

Analiza tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma

- kriteriji za določitev tveganja (vrsta, poslovni profil in struktura stranke; geografsko poreklo stranke; narava poslovnega razmerja ali transakcije; pretekle izkušnje s stranko);
- opredelitev tveganja (izredno visoko; visoko ; srednje ; nizko tveganje);
- oblika pregleda stranke (običajni pregled ; poglobljeni pregled ; poenostavljen pregled);
- prepovedi poslovanja s stranko.

Tveganja strank oziroma transakcij

- izredno visoko tveganje – prepoved poslovanja;
- visoko tveganje – poglobljeni pregled stranke;
- srednje tveganje – običajni pregled stranke;
- nizko tveganje – poenostavljeni pregled stranke.

Namen in vsebina pregleda stranke

- ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov;
- ugotavljanje dejanskega lastnika stranke;
- pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po tem zakonu;
- redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri organizaciji.

Pregled stranke

- pri sklepanju poslovnega razmerja s stranko (1., 2., 4., 5., 7., 8. in 15. točka);
- pri vsaki transakciji v vrednosti 15 000 EUR ali več, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane (1., 2., 3., 4., 5., 9., 10., 11., 12. in 15. točka);
- pri dvomu o verodostojnosti in ustreznosti predhodno dobljenih podatkov o stranki ali dejanskem lastniku stranke (vse točke);
- vedno kadar v zvezi s transakcijo ali stranko obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, ne glede na vrednost transakcije (vse točke).

Pridobljeni podatki ob pregledu (1. odst. 83. člena ZPPDFT)

1. Firma, naslov, sedež in matična številka pravne osebe, ki sklene poslovno razmerje ali opravi transakcijo, oziroma pravne osebe, za katero se sklepa poslovno razmerje ali opravi transakcija;
2. Osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka zakonitega zastopnika ali pooblaščenega osebe, ki za pravno osebo ali drugo osebo civilnega prava sklene poslovno razmerje ali opravi transakcijo, ter številka, vrsta in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
3. Osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka pooblaščenega osebe, ki za stranko zahteva ali opravi transakcijo, ter številka, vrsta in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
4. Osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka fizične osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki sklene poslovno razmerje ali opravi transakcijo, oziroma fizične osebe, za katero se sklepa poslovno razmerje ali opravi transakcija, ter številka, vrsta in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
5. Firma, naslov, sedež in matična številka, če je bila dodeljena, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost;
6. Osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva fizične osebe, ki vstopi v igralnico oziroma igralni salon ali pristopi k sefu;
7. Namen in predvidena narava poslovnega razmerja, vključno z informacijo o dejavnosti stranke;
8. Datum sklenitve poslovnega razmerja oziroma datum in čas vstopa v igralnico oziroma igralni salon ali pristopa k sefu;
9. Datum in čas izvedbe transakcije;
10. Znesek transakcije in valuta, v kateri se opravi transakcija;
11. Namen transakcije ter osebno ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež osebe, ki ji je transakcija namenjena;
12. Način izvedbe transakcije;
13. Podatki o izvoru premoženja in sredstev, ki so ali bodo predmet poslovnega razmerja ali transakcije;
14. Razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
15. Osebno ime ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča dejanskega lastnika pravne osebe oziroma podatek o kategoriji oseb, v interesu katerih je ustanovitev in delovanje pravne osebe ali podobnega pravnega subjekta tujega prava;
16. Naziv druge osebe civilnega prava ter osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka člana.

Poenostavljeni pregled stranke

- banke, hranilnice, pošta, družbe za upravljanje investicijskih skladov, ustanovitelji in upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov, pokojninske družbe, borzoposredniške družbe, zavarovalnice s sedežem v Sloveniji, EU ali enakovredni tretji državi;
- državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti, javna agencija, javni sklad, javni zavod ali zbornica, ki ima sedež v Sloveniji;
- družba, katere vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu v eni ali več državah članicah ali tretji državi, pod pogojem, da v tej tretji državi veljajo zahteve po razkritju podatkov;
- druge osebe, v zvezi s katerimi obstaja neznatno tveganje.

Poenostavljeni pregled stranke - podatki

Pri sklepanju poslovnega razmerja:

- firmo, naslov in sedež pravne osebe, ki sklene poslovno razmerje oziroma pravne osebe, za katero se sklepa poslovno razmerje;
- osebno ime zakonitega zastopnika ali pooblaščenega osebe, ki za pravno osebo sklene poslovno razmerje;
- namen in predvideno naravo poslovnega razmerja ter datum sklenitve poslovnega razmerja.

Pri vsaki transakciji v vrednosti 15 000 EUR ali več, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane:

- firmo, naslov in sedež pravne osebe, za katero se opravi transakcija;
- osebno ime zakonitega zastopnika ali pooblaščenega osebe, ki za pravno osebo opravi transakcijo;
- datum in čas izvedbe transakcije;
- znesek transakcije in valuto, v kateri se opravi transakcija, ter način izvedbe transakcije;
- namen transakcije ter osebno ime in stalno prebivališče oziroma firmo in sedež osebe, ki ji je transakcija namenjena.

Poglobljeni pregled stranke

- sklepanje poslovnega razmerja ali izvajanje transakcije v višini 15.000 EUR ali več s stranko, ki je tuja politično izpostavljena oseba (Tuja politično izpostavljena oseba je vsaka fizična oseba, ki deluje ali je v zadnjem letu delovala na vidnem javnem položaju ter ima stalno prebivališče v kateri koli drugi državi, vključno z njenimi ožjimi družinskimi člani in ožjimi sodelavci);
- kadar v okviru pregleda stranke ta ni osebno navzoča pri ugotavljanju in preverjanju istovetnosti;
- kadar se oceni, da zaradi narave poslovnega razmerja, oblike ali načina izvedbe transakcije, poslovnega profila stranke oziroma drugih okoliščin, povezanih s stranko, obstaja ali bi lahko obstajalo veliko tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Tuje politično izpostavljene osebe

Dodatni ukrepi in pridobljeni podatki:

- pridobi podatke o izvoru sredstev in premoženja, ki so ali bodo predmet poslovnega razmerja oziroma transakcije, in sicer iz listin in druge dokumentacije, ki jih organizaciji predloži stranka (če teh podatkov ni mogoče dobiti na opisani način, jih organizacija pridobi neposredno iz pisne izjave stranke);
- zaposleni, ki vodi postopek sklepanja poslovnega razmerja s stranko, ki je tuja politično izpostavljena oseba, pred njegovo sklenitvijo obvezno pridobi pisno odobritev nadrejene odgovorne osebe;
- po sklenitvi poslovnega razmerja s posebno skrbnostjo spremlja transakcije in druge poslovne aktivnosti, ki jih izvaja tuja politično izpostavljena oseba.

Nenavzočnost stranke

Dodatni ukrepi in pridobljeni podatki:

- pridobivanje dodatnih listin, podatkov ali informacij, na podlagi katerih se preverja istovetnost stranke;
- dodatno preverjanje predloženih listin ali dodatna potrditev s strani finančne institucije;
- pred izvajanjem nadaljnjih transakcij stranke, se prvo plačilo stranke opravi v breme računa, ki ga stranka v svojem imenu ali strankin zakoniti zastopnik v svojem imenu ali v imenu stranke odpre, ali ima odprtega pri kreditni instituciji.

Neobičajne transakcije

Neobičajne transakcije:

- neobičajno visoke transakcije;
- transakcije, ki imajo neobičajno sestavo ali nimajo jasno razvidnega ekonomskega ali pravno utemeljenega namena;
- transakcije, ki niso v skladu ali so v nesorazmerju z običajnim oziroma pričakovanim poslovanjem.

Obveznosti:

- preučiti ozadje in namen teh transakcij v takšni meri, kot je glede na okoliščine to mogoče;
- zabeležiti in hraniti svoje ugotovitve;
- posebna skrbnost strankam, poslovnim razmerjem ali transakcijam, ki so povezane z državami, v katerih ne veljajo ustrezni ukrepi za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja ter financiranja terorizma ali se le-ti ne izvajajo v zadostni meri.

Prepoved sklepanja poslov

- kadar obstaja izredno visoko tveganje stranke oziroma transakcije;
- kadar na podlagi opravljenega pregleda stranke in opravljenega poglobljenega pregleda stranke ni možno dobiti vseh ustreznih podatkov o stranki oziroma o transakciji;
- prepovedano je sprejeti enkratno plačilo v gotovini, ki presega vrednost 5.000 EUR, prav tako je prepovedano sprejeti več med seboj povezanih plačil v gotovini, ki skupaj presegajo vrednost 5.000 EUR (v tem primeru je potrebno zahtevati nakazilo na transakcijski račun);
- prepoved uporabe anonimnih produktov (za stranke je prepovedano odpirati, izdajati ali zanje voditi anonimne račune, hranilne knjižice na geslo ali prinositelja oziroma druge produkte, ki bi omogočali prikrivanje identitete);
- prepovedano je poslovanje z navideznimi bankami (banka, ki je registrirana v državi, v kateri svoje dejavnosti ne opravlja in ni nadzorovana s strani nadzornih organov);
- v primeru, če je bilo za posamezno stranko izdano uradno obvestilo o prepovedi poslovanja s to stranko, s strani pooblaščenih državne ali evropske institucije je poslovanje s to stranko prepovedano.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih strank in transakcij

Indikatorji za pranje denarja in financiranje terorizma:

- indikatorji, ki se nanašajo na sklenitev pogodbe, plačilo premij in izvrševanje pogodbe;
- indikatorji, ki se nanašajo na stranko.

Posebni indikatorji za financiranje terorizma:

- indikatorji, ki se nanašajo na sklenitev pogodbe, plačilo premij in izvrševanje pogodbe;
- indikatorji, ki se nanašajo na neprofitno organizacijo.

Seznami držav

Enako tveganje kot v državah EU:

- seznam enakovrednih tretjih držav.

Povečano tveganje:

- seznam držav iz 22.a člena ZPPDFT – preučiti ozadje in namen transakcij ter zabeležiti in hraniti ugotovitve;
- seznam držav iz 38. člena ZPPDFT – obvezno sporočanje podatkov o transakcijah nad 30.000 EUR v države iz seznama;
- seznam držav, pri katerih obstaja večja verjetnost za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma.

Sporočanje podatkov Uradu za preprečevanje pranja denarja

- o vsaki gotovinski transakciji, ki presega vrednost 30.000 EUR;
- o vsaki transakciji, ki presega vrednost 30.000 EUR, ki je opravljena na račune:
 - pravnih in fizičnih oseb v države iz seznama;
 - pravnih in fizičnih oseb s sedežem oziroma stalnim ali začasnim prebivališčem v državah iz seznama;
- urad obvesti takoj oziroma najpozneje pa v 3 delovnih dneh po opravljeni transakciji;
- vedno, kadar v zvezi s transakcijo, stranko ali sredstvi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, in sicer še pred izvedbo transakcije, ter v sporočilu navesti rok, v katerem naj bi se ta opravila;
- obveznost sporočanja transakcij velja tudi za nameravano transakcijo, ne glede na to, ali je bila pozneje opravljena ali ne;
- kadarkoli na zahtevo Urada za preprečevanje pranja denarja.

Obrazci

- obrazec za sporočanje podatkov na Urad za preprečevanje pranja denarja;
- obrazec za pregled stranke;
- obrazec za preverjanje tuje politično izpostavljene osebe;
- izjava tuje politično izpostavljene osebe;
- evidenca o dostopu nadzornih organov.

Varstvo in hramba podatkov

- podatki in pripadajoča dokumentacija v zvezi z izvajanjem ZPPDFT se hrani po kronološkem redu in na način, ki omogoča dostop v celotnem obdobju hrambe.
- v ločeni evidenci se vodijo podatki o sumljivih transakcijah, ki imajo navedeno tudi pripadajočo stopnjo tveganja ter podatek o morebitnem posredovanju Uradu RS za preprečevanje pranja denarja.
- rok hranjenja podatkov in pripadajoče dokumentacije je 10 let po prenehanju poslovnega razmerja oziroma po opravljeni transakciji (razen če za posamezno vrsto dokumentacije področni zakoni oziroma predpisi določajo daljši rok hranjenja podatkov);
- evidence o strankah in transakcijah v pisni ali elektronski obliki morajo biti shranjene tako, da je dostop do evidenc omogočen samo pooblaščenim osebam;
- določiti je potrebno kje in na kakšen način se podatki hranijo;
- določiti je potrebno pooblaščene osebe, ki imajo dostop do podatkov.

Izvajanje notranje kontrole

(4 ali več zaposlenih)

- nadzor nad preverjanjem transakcij;
- nadzor nad preverjanjem strank;
- nadzor nad delom pooblaščenca in namestnika za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- obravnavanje poročil pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- nadzor nad hranjenjem in varovanjem podatkov o transakcijah in strankah;
- nadzor nad vodenjem evidenc o transakcijah in strankah.

Pooblaščenec in namestnik pooblaščenca

(4 ali več zaposlenih)

- skrbi za vzpostavitev, delovanje in razvoj sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v organizaciji;
- skrbi za pravilno in pravočasno sporočanje podatkov uradu v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
- sodeluje pri pripravi in spremembah operativnih postopkov ter pri pripravi določb notranjih aktov v organizaciji, ki se nanašajo na preprečevanje in odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri izdelavi smernic za opravljanje kontrole v zvezi s preprečevanjem in odkrivanjem pranja denarja in financiranja terorizma;
- spremlja in koordinira dejavnosti organizacije na področju odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri vzpostavitvi in razvoju informacijske podpore za izvajanje dejavnosti v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma v organizaciji;
- upravi ali drugemu poslovodnemu organu organizacije daje pobude in predloge za izboljšanje sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v organizaciji;
- sodeluje pri pripravi programov strokovnega usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v organizaciji na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Vprašanja

Hvala za pozornost

Kontaktne podatki:

Primož Perger

Poslovne storitve Primož Perger s.p.

Hrenova ulica 12

2000 Maribor

Telefon: 031 438 988

Email: info@poslovni-biro.si

Spletna stran : www.poslovni-biro.si